

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 1017-1-10
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 21.03.2017.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав Комисије:

1. Доцент др Снежана Божић
2. Редовни професор др Горан Максимовић
3. Ванредни професор др Марина Јањић

2. Одлука Већа Департмана за српску и компаративну књижевност број 10/7-1-9, од 20. 5. 2016. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Невена Бисера Станисављевић
2. Година уписа на мастер академске студије
2015/2016.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул Методика наставе српског језика и књижевности)

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

Интерпретација фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића као методички изазов



ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1017-1-10

Датум:

21.03.2017.

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Мастер рад Невене Станисављевић *Интерпретација фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића као методички изазов* има 81 страну (фонт Times New Roman) и састоји се од шест поглавља, пописа коришћене литературе и прилога. Након Садржаја (2) и Сажетка на српском и енглеском језику (4), следе поглавља: Увод (5); Бранислав Нушић - комедиограф епохе (8); Фигуре моћи као комедиографски феномен (14), са потпоглављима: Фигуре моћи - појмовно одређење (14), Карактерологија моћи у Нушићевим комедијама (16), *Народни посланик* (19), *Сумњиво лице* (23); Методички контекст тумачења фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића (29), са потпоглављима: Ученик као реципијент комедије (30), Смех у рецептивном хоризонту ученика као читаоца (33), Методички изазови у интерпретацији фигура моћи (36); Примери наставног проучавања фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића (40): *Госпођа министарка* (40), *Мистер Долар* (52); Закључак (59). У поглављу са прилозима налазе се примери методичких апликација за обраду комедија *Мистер Долар* (66) и *Сумњиво лице* (77). Рад садржи графички приказ игре укрштених речи (53) и асоцијације (78) за ученике, потом табеларне приказе решења истраживачких задатака ученика (42, 43, 45, 47-48, 48-49, 49-51), као и приказе изгледа наставних листова на којима се налазе истраживачки задаци за ученике (56-57).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У раду под насловом *Интерпретација фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића као методички изазов*, ауторка се бавила изучавањем фигура моћи у одабраним комедијама Бранислава Нушића. Истраживање је засновано на обједињавању књижевнотеоријских полазишта о ликовима и адекватних методичких приступа овом значајном чиниоцу структуре комедиографског текста, као и комедији уопште. Присуство одређеног броја књижевних остварења Бранислава Нушића у наставним програмима за основну и средњу школу представљало је непосредан истраживачки подстицај и утицало на истраживачке смернице које је кандидаткиња у свом раду трасирала, с теоријско-методичким полазистем у жанровским специфичностима одабраног корпуса. Фокус је, првенствено, на методичком контексту тумачења фигура моћи на основношколском и средњошколском узрасту и увиђању особености карактеризације ликова на утврђеном корпусу.

Теоријску интерпретацију комедиографских фигура моћи ауторка започиње њиховим појмовним одређењем, посматрајући фигуре као генерички термин који, пошто је најуопштенији, може да обухвати и остале детерминанте, какве су јунак, карактер, тип, лик. Указано је на то да, ако се узме у обзир шири смисао сваке од поменутих термилолошких одредница, могуће их је узајамно замењивати, али њихово уже значење задржава своја дистинктивна обележја. Теоретичари књижевности детерминишу поменути појам у складу са сопственим књижевнотеоријским концептима; истраживање о фигурама моћи у оквирима овог рада показало је да није могуће аналитички посматрати фигуре уколико се не размотри постојећа корелација између фигура и жанровских оквира, која неминовно узрокује специфичне поступке и исходе у стваралачком обликовању ликова.

Истражујући поступак конструисања ликова моћи у хумористичком тексту, у коме је



ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1017-1-10

Датум:

21.03.2017.

смех повезан са здравом, конструктивном шалом и добрим расположењем, ауторка запажа и доказује да је ток драмске радње у спрези са карактеризацијом јунака. Дијалог као основно драмско обележје засићен је хумором, а негативне особине драмских јунака – носилаца моћи, немају фаталан исход.

У поглављу *Методички контекст тумачења фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића* разматрано је питање ученика као реципијента комедије, смеха у рецептивном хоризонту ученика као читаоца, као и методичких изазова пред којима се налази наставник књижевности бавећи се ученицима тумачењем фигура моћи у оквиру интерпретације Нушићевих комедија. Сам књижевнотеоријски појам (фигуре моћи) не налази се међу појмовима програмски задатим за усвајање у основној и средњој школи. Ауторка зато пажљиво бира и предлаже за обраду оне Нушићеве књижевне текстове који су најподеснији за експликацију и, потом, уочавање и анализу овог појма. Притом, она размишља изван ограничења које поставља постојећи наставни програм и предлаже (методичке) начине за сврсисходно укључивање комедија *Госпођа министарка* и *Мистер Долар* у школску лектуру. Ауторка указује на чињеницу да су ликови из одабраних комедија предодређени створени да учествују у низу напетих и неизвесних авантура, а захваљујући њима ученици у процесу рецепције долазе до важних животних спознаја. У том смислу, у раду је наглашен васпитни аспект наставног рада на изабраним Нушићевим делима.

Развијање читалачких компетенција проучавањем комедиографског текста није нимало лак наставни задатак и ауторка стога предлаже низ наставних стратегија за његово успешно савладавање (видове мотивисања, читања, интерпретативних метода). Жанровске особености комедије захтевају развијене читалачке компетенције, способност за самостално истраживачко читање, и истрајавање читаоца у процесу који се састоји из неколико временски дисконтинуираних фаза – од мотивације за проналажење и читање комедија, до самог чина интерпретације на наставном часу.

У представљеном методичком приступу фигурама моћи у комедијама Бранислава Нушића инсистира се на значају афективног реаговања на комедију, али и његовог рационалног, аналитичког развијања и усложњавања, што затева критички приступ. Проблем којим се ауторка, у том смислу, у раду бавила представља очигледан методичко-интерпретативни изазов: како ученике-читаоце суочити са призорима и ликовима који су окарактерисани као носиоци негативних карактерних особина. Она закључује да би у наставним околностима свакако ваљало оснаживати способност ученика да прихвате и разумеју специфичне видове хумора, рефлексе ироније и парадокса, а потом их усмеравају ка разумевању дубљих слојева значења: сложене природе драмских јунака и узрочно-последичних веза које доводе до обрта у њиховом понашању. Читалачки доживљај ће најпотпуније бити интегрисан у интерпретацију управо преко јунака и ситуационе анализе њихових карактера. Ауторка нуди приређене блокове питања, подстицаја, истраживачких задатака, налога и захтева којима се тумаче драмски ликови Нушићевих комедија и њихове импликације на идејни слој комедије; њима се ученици усмеравају да замишљају, поистовећују се, критикују, да се чуде спојевима смешног и страшног, да преиспитују себе и своје поступке.

Један од важних закључака до којих се у овом истраживању дошло јесте да би тумачење фигура моћи у комедијама Бранислава Нушића, уз поштовање свих ограничавајућих фактора, ипак могло да досегне релативно висок интерпретативни, као и сазнајни и васпитни домет, уколико се стручне способности наставника усмере ка осамостаљивању ученика и подршци њиховог партнерског учешћа у наставној реализацији изабраних садржаја. Указано је на чињеницу да би предложеним увођењем Нушићевих комедија *Госпођа министарка* и *Мистер Долар* у наставни контекст могла, глобално



ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1017-1-10

Датум:

21.03.2017.

гледано, бити успостављена равнотежа између дела која се већ годинама читају и тумаче на наставним часовима, и оних Нушићевих остварења која су подједнако уметнички вредна, у тематском смислу изузетно актуелна, али (у школским оквирима) запостављена.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживању изабране теме студенткиња Невена Станисављевић приступила је академски савесно, са јасно постављеним циљевима и истраживачким смерницама. Према обимној секундарној књижевнокритичкој и методичкој литератури употребљеној за писање рада успоставила је задовољавајући ниво критичке дистанце. Рад нуди нове и вредне теоријске увиде и практична решења у методичком приступу обради комедије, а посебно ликова одређених као фигуре моћи.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме **ДА**
Да ли теза садржи све битне елементе **ДА**
По чему је теза оригиналан допринос науци

Посебну вредност овог мастер рада представљају презентоване методичке апликације за обраду Нушићевих комедија *Госпођа министарка* и *Мистер Долар*, нарочито имајући у виду чињеницу да се оне не налазе у наставним програмима за основну и средњу школу. Поред креативног приступа у промишљању могућих модела реализације часова обраде наведених комедија, овакво њихово издвајање открива зрео критички и стваралачки однос ауторке према релевантим питањима струке, у каква свакако спада избор програмских текстова за проучавање у основној и средњој школи.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања
Теза нема значајних недостатака.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија



ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-1-10

Датум:

21.03.2017.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ



Доц. др Снежана Божић



Проф. др Горан Максимовић



Проф. др Марина Јањић